

MATURITNÍ ZPRAVODAJ

CERMAT INFORMUJE O NOVÉ MATURITNÍ ZKOUŠCE

1
2008

**Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli,
vážené kolegyně a kolegové,**

dostáváte do rukou první číslo Maturitního zpravodaje – přílohu UN se společným obsahovým jmenovatelem „nová maturita“. Představuje jednu z cest, kterými se k Vám, řídicím pracovníkům a učitelům středních škol, budou dostávat potřebné a obsahově garantované informace o změně maturitní zkoušky a o přípravných krocích, které budeme muset společně učinit.

Není žádným tajemstvím, že projekt přípravy nové maturity nabral od roku 2004 nezanedbatelné zpoždění. Přispěla k tomu jistě i změna modelu reformní maturity a zásadní přepracování konceptu jejího logistického a bezpečnostního zajištění, které ve své původní verzi nedávalo záruky spolehlivé proveditelné změny. Uplynulý rok od mého nástupu do vedení projektu i CERMATu se náš tým soustředil zejména na to, abychom byli schopni garantovat, že rok 2010 nebude experimentálním hazardem s osudy celého ročníku maturantů, ale bezpečně provedenou změnou. Příklady selhání v okolních zemích jsou pro nás varující.

Nyní se nacházíme v bodě, kdy jsme o většině aspektů nové maturitní zkoušky schopni poskytnout garantované informace. „Maturitní“ novela školského zákona byla schválena v červnu, vedení resortu v průběhu prázdnin posvětilo návrh podoby komplexních zkoušek z českého jazyka a literatury a cizích jazyků, „maturitní rozvrh“ i koncepci logistického a bezpečnostního zajištění společné části maturitní zkoušky. V následujících dvou měsících budou projednány další dokumenty, které v detailech doplní vše podstatné, co bude následně i předmětem připravované „maturitní“ vyhlášky. Ta by sice měla ve své definitivní paragrafové podobě spatřit světlo světa v květnu příštího roku, vše podstatné Vám však bude známo již dříve.

Protože chceme předejít tomu, aby se „provozní parametry“ nové maturity nestaly teoretickým konceptem, nad nímž budete jako praktici nevěřičně kroutit hlavou, přizval jsem k práci na organizačním modelu maturitní zkoušky několik vybraných ředitelů škol, ochotných věnovat nemalý čas konstruktivní opoventuře. Věřím, že s podporou K10, jak tuto skupinu ředitelů – konzultantů a oponentů – pracovně nazýváme, se podaří připravit vše tak, aby organizační a bezpečnostní opatření související se „státními“ maturitami plnila svůj účel efektivně, bez nadměrné a zbytečné zátěže škol. Jinými slovy, aby se podařilo najít vždy optimální řešení.

V červnu jsme zahájili informativní jednání s představiteli jednotlivých vysokých škol a jejich fakult. Cílem je zajistit budoucím maturantům možnost, aby výsledky maturitní zkoušky sloužily rovněž jako kritérium pro přijetí k vysokoškolskému studiu. Nejde přitom pouze o to odbourat násobnou zkouškovou zátěž budoucích absolventů. V propojení ukončování středoškolského studia a přístupu na vysokou školu vidím nezanedbatelný motivační efekt, který se, jak pevně doufám, promítne i do změny přístupu studentů nejen k maturitě samé, ale i k jejich přípravě a vlastnímu studiu. To podstatné však je – první reakce vysokých škol jsou více než povzbudivé.

Připravujeme systém vzdělávání a instruktáží pedagogických pracovníků, kteří budou zajišťovat společnou část maturitní zkoušky v rolích hodnotitelů, zadavatelů či maturitních komisařů. Chci Vás tímto ujistit, že tak činíme s vědomím, že příprava kantorů na novou maturitu musí školy po organizační, administrativní a nákladové stránce zatěžovat co nejméně. Proto, jak jen to je z věcného hlediska možné, bude vzdělávání řešeno neprezenční formou s využitím uživatelsky jednoduchých a dostatečně názorných e-learningových kurzů. Pouze výrazně menší část všech vzdělávacích aktivit, které nelze z povahy věci realizovat elektronickou cestou, bude řešena prezenčně.

A na závěr pár slov k maturitní generálce. Domnívám se, že se shodneme na tom, že je nezbytnou součástí přípravy změny, která se dotkne přímo stovek tisíc lidí. Chci však zdůraznit, že ověřování funkčnosti a spolehlivosti obsahu zkoušek a logistického či bezpečnostního zajištění státních maturit není zdaleka jediným jejím cílem. Možná mnohem důležitější jsou z praktického pohledu dva další momenty. Maturitní generálka přinese všem účastníkům premiéry v roce 2010 v dostatečném předstihu přímou a neprostředkovanou zkušenost s tím, co je čeká. Přímými účastníky zářijového a lednového kola generálky totiž budou studenti, kteří se s novou maturitou setkají jako první. A druhý moment, který není nepodstatný – chceme generálku koncipovat tak, aby kantoři, pokud o to budou mít zájem, mohli výsledků „generálních zkoušek“ využít pro vlastní hodnocení žáků. O generálce se rámcově dočtete na dalších stránkách a podrobněji pak v dalších číslech zpravodaje.

Kolegyně a kolegové, vím, že Vy a Vaši studenti v současné době trpíte nedostatkem informací.

Budeme se ze všech sil a prostředků snažit tento deficit odstranit. Pro Vaše případné písemné či telefonické dotazy, připomínky a komentáře je Vám k dispozici na lince 224 507 507 či e-mailové adrese info@novamaturita.cz pracoviště našeho M-infocentra. Od poloviny října bude spuštěn plnohodnotný maturitní portál www.novamaturita.cz (do té doby provizorní řešení www.cermat.cz). Budeme se setkávat na řadě seminářů a informačních akcí, informace budete moci dostávat v případě Vašeho zájmu prostřednictvím elektronické pošty, odborných pedagogických periodik, informačních publikací apod.

Jednoduše řečeno, já i celý tým CERMATu jsme si plně vědomi toho, že úspěšné zvládnutí změny maturitní zkoušky závisí především na Vás. My jsme zde pouze od toho, abychom celému procesu a kooperativnímu prostředí vytvořili co možná nejlepší podmínky. A v tomto smyslu uděláme pro zdar celé věci maximum možného.

Za sebe i celý tým CERMATu Vám tímto přeji vše dobré.

Pavel Zelený
ředitel Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání

MODEL MATURITNÍ ZKOUŠKY

MODEL NOVÉ MATURITNÍ ZKOUŠKY (školní roky 2009/10 a 2010/11)

SPOLEČNÁ ČÁST

		KVĚTEN (ústní)		ČERVEN (testy a písemky)	
1. POVINNÁ ZKOUŠKA (možno volit z...)	český jazyk a literatura	 	ÚSTNÍ ZKOUŠKA 20+15 ÚSTNÍ ZKOUŠKA 20+15	DIDAKTICKÝ TEST 60 DIDAKTICKÝ TEST 90	PÍSEMNÁ PRÁCE 25+60 PÍSEMNÁ PRÁCE 25+90
	cizí jazyk dle volby žáka: AJ, NJ, FJ, ŠJ, RJ	 	ÚSTNÍ ZKOUŠKA 20+15 ÚSTNÍ ZKOUŠKA 20+15	DIDAKTICKÝ TEST 30+60 DIDAKTICKÝ TEST 40+60	PÍSEMNÁ PRÁCE 60 PÍSEMNÁ PRÁCE 90
2. POVINNÁ ZKOUŠKA (možno volit z...)	matematika	 		DIDAKTICKÝ TEST 90 DIDAKTICKÝ TEST 120	
	český jazyk a literatura		ÚSTNÍ ZKOUŠKA 20+15	DIDAKTICKÝ TEST 90	PÍSEMNÁ PRÁCE 25+90
1.-3. NEPOVINNÁ ZKOUŠKA (možno volit z...)	cizí jazyk dle volby žáka: AJ, NJ, FJ, ŠJ, RJ	 	ÚSTNÍ ZKOUŠKA 20+15 ÚSTNÍ ZKOUŠKA 20+15	DIDAKTICKÝ TEST 30+60 DIDAKTICKÝ TEST 40+60	PÍSEMNÁ PRÁCE 60 PÍSEMNÁ PRÁCE 90
	matematika	 		DIDAKTICKÝ TEST 90 DIDAKTICKÝ TEST 120	
	občanský a společenskovední základ			DIDAKTICKÝ TEST 90	
	fyzika			DIDAKTICKÝ TEST 90	
	chemie			DIDAKTICKÝ TEST 90	
	biologie			DIDAKTICKÝ TEST 90	
	zeměpis			DIDAKTICKÝ TEST 90	
	dějepis			DIDAKTICKÝ TEST 90	
	dějiny umění			DIDAKTICKÝ TEST 90	

PROFILOVÁ ČÁST

2 nebo 3 POVINNÉ ZKOUŠKY (dle rozhodnutí ředitele školy)

dle rozhodnutí ředitele školy (včetně formy zkoušky)

ÚSTNÍ ZKOUŠKA 15+15

dle rozhodnutí ředitele školy (včetně formy zkoušky)

ÚSTNÍ ZKOUŠKA 15+15

dle rozhodnutí ředitele školy (včetně formy zkoušky)

ÚSTNÍ ZKOUŠKA 15+15

až 2 nepovinné zkoušky dle rozhodnutí ředitele školy (včetně formy zkoušky)

ÚSTNÍ ZKOUŠKA 15+15

Formu profilových zkoušek určuje ředitel školy. Zde je pro názornost uvedena varianta ústní zkoušky.

Vysvětlivky:

 základní úroveň obtížnosti

 vyšší úroveň obtížnosti

ÚSTNÍ ZKOUŠKA 20+15 20 minut příprava, 15 minut zkoušení

DIDAKTICKÝ TEST 30+60 30 minut poslech, 60 minut test

PÍSEMNÁ PRÁCE 25+90 25 minut výběr tématu, 90 minut písemka

Od řady škol i učitelů dostáváme dotazy, které se týkají základní architektury nové maturitní zkoušky. Dotazy napovídají tomu, že i v základních parametrech nové maturitní zkoušky existuje řada nejasností. Rozhodli jsme se proto část úvodního čísla Maturitního zpravodaje věnovat popisu modelu maturitní zkoušky, jak jej uzákonila maturitní novela z června tohoto roku. Věříme, že tím napomůžeme větší informovanosti všech pedagogů, kterých se nová podoba maturitní zkoušky týká.

DVĚ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY

Počínaje rokem 2010, resp. školním rokem 2009/2010, se bude maturitní zkouška skládat ze dvou částí – profilové (školní) části a společné (státní) části. Aby žák u maturitní zkoušky uspěl, bude muset úspěšně složit obě části maturity.

Model profilové části zůstává počínaje rokem 2010 stejný (2 nebo 3 povinné a až 2 nepovinné zkoušky). Model společné části pro období 2010 a 2011 je však odlišný od modelu, podle něhož se bude maturovat od roku 2012. Roky 2010 a 2011 tak představují jakousi náběhovou fázi reformní maturity, která nabude konečné podoby v roce 2012.

PROFILOVÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY

Profilová (školní) část maturity do značné míry kopíruje současnou maturitní praxi a její podoba významně závisí na rozhodnutí ředitele školy. Skládá se ze dvou nebo tří povinných zkoušek a až dvou nepovinných zkoušek. Faktický počet povinných zkoušek závisí na rozhodnutí ředitele až do té doby, kdy bude počet zkoušek v daném oboru stanoven příslušným RVP.

Předmětová skladba i forma profilových zkoušek je na rozhodnutí ředitele školy, musí však vycházet z profilu studijního oboru. Jako možnou formu profilových zkoušek zákon připouští praktickou zkoušku, písemnou zkoušku, ústní zkoušku, popř. maturitní práci s její obhajobou před zkušební maturitní komisí a samozřejmě kombinaci těchto forem.

Aby žák úspěšně vykonal profilovou část maturity, musí úspěšně složit všechny její povinné zkoušky.

SPOLEČNÁ ČÁST MATURITNÍ ZKOUŠKY PRO ROKY 2010 A 2011 – MODEL 2+3

Společnou část budou tvořit 2 povinné zkoušky a možnost konat až 3 nepovinné zkoušky. Povinné zkoušky budou žáci skládat z následujících zkušebních předmětů:

1. povinná zkouška: český jazyk a literatura,
2. povinná zkouška: matematika nebo cizí jazyk – podle volby žáka.

Povinné zkoušky bude moci žák složit buď v základní, nebo ve vyšší úrovni obtížnosti dle své volby, která je pouze jeho rozhodnutím bez ohledu na to, jaký obor nebo typ školy studuje. O úspěšném složení společné části maturity rozhoduje to, zda žák úspěšně vykonal obě její povinné zkoušky. Zvolená úroveň obtížnosti u komplexní zkoušky se vztahuje na všechny její dílčí zkoušky.

Pro nepovinné zkoušky je žákům přichystána nabídka z následujících zkušebních předmětů: cizí jazyk, matematika, občanský a společenskovední základ, biologie, fyzika, chemie, dějepis, zeměpis a dějiny umění.

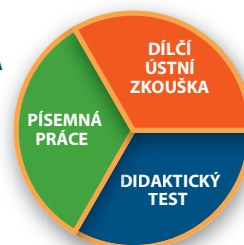
Povinnou i nepovinnou zkoušku z cizího jazyka může žák konat z angličtiny, němčiny, francouzštiny, španělštiny a ruštiny. Jedinou omezující podmínkou pro jeho volbu je to, zda se příslušný cizí jazyk v jeho škole vyučuje. Jinými slovy – žák si dokonce může vybrat i takový jazyk, který se v průběhu studia na navštěvované SŠ neučil, ale je to jazyk, který se v této škole vyučuje.

Volba předmětů pro nepovinné zkoušky (s výjimkou cizího jazyka) není dokonce omezena ani tím, zda se vůbec daný předmět ve škole vyučuje. Nic tedy nebrání tomu, aby např. žák strojní průmyslovky složil nepovinnou zkoušku společné části např. ze zkušebního předmětu dějiny umění.

Volbu předmětové skladby povinných i nepovinných zkoušek, volbu cizího jazyka a úroveň obtížnosti povinných zkoušek provede žák podáním přihlášky k maturitní zkoušce (polovina října).

KOMPLEXNÍ ZKOUŠKY Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY A Z CIZÍCH JAZYKŮ

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

CIZÍ JAZYK

Zkoušky ze všech zkušebních předmětů se konají formou didaktického testu. Výjimkou jsou pouze zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka, které bez ohledu na to, zda jde o povinnou či nepovinnou zkoušku, mají charakter komplexní zkoušky.

Komplexní zkouška se skládá ze 3 dílčích zkoušek: a) dílčí ústní zkoušky, b) písemné práce a c) didaktického testu. Důvodem komplexnosti zkoušek z těchto předmětů je potřeba:

- a) postihnout při hodnocení všechny klíčové součásti jazykových dovedností maturanta a
- b) vyhnout se riziku, že absence některé dovednostní složky při hodnocení povede k následnému snižování jejího významu při výuce.

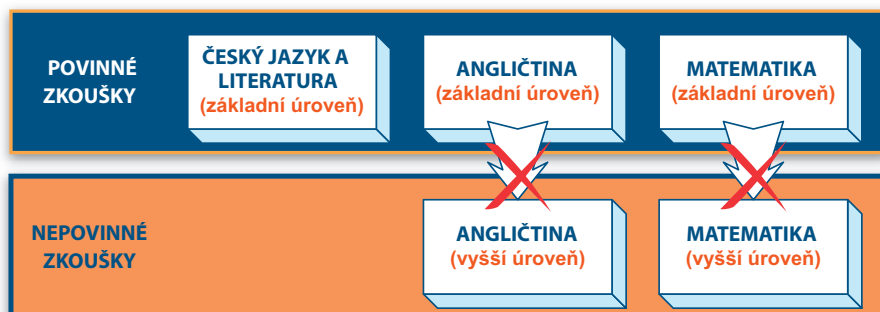
Dílčí zkoušky konané formou didaktického testu a písemné práce jsou zkouškami centrálně administrativními. Mají centrálně stanovené zadání a probíhají ve stejném termínu a podle stejné metodiky na všech školách v republice v rámci tzv. jednotného zkušebního schématu (červen). Dílčí ústní zkoušky se konají společně s ústními profilovými zkouškami před zkušební maturitní komisí (květen).

ROZDÍLY V MOŽNOSTECH VOLBY ZKOUŠEK SPOLEČNÉ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY V LETECH 2010–2011 A OD ROKU 2012 (příklad)

ROKY 2010 A 2011

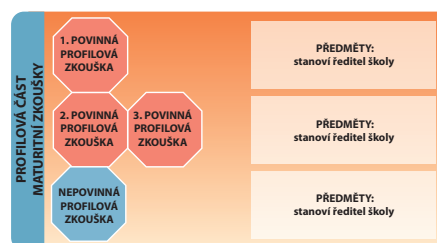

OD ROKU 2012

MODEL NOVÉ MATURITY

ROK 2010

Ředitel školy rozhodne, zda se profilová část MZ bude skládat ze 2 či 3 povinných zkoušek

- Žák má možnost konat nepovinnou zkoušku z téhož předmětu, z něhož koná volitelnou zkoušku
- Ředitel školy nemůže ve 2. povinné zkoušce společné části omezit žákovu volbu předmětu

Zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka jsou vždy zkouškami komplexními a obsahují tyto dílčí zkoušky: didaktický test (v cizím jazyce vč. poslechového subtestu), písemnou práci a dílčí ústní zkoušku

Žák uspěje u komplexní zkoušky pouze tehdy, pokud úspěšně složí všechny tři její dílčí zkoušky. V případě, že žák z komplexní zkoušky neuspěje, musí v rámci opravné zkoušky konat všechny tři dílčí zkoušky znovu (tedy nikoli pouze tu, která byla příčinou neúspěchu v předchozím termínu).

Podrobnosti o komplexních zkouškách najdete v části zpravodaje věnované tomuto tématu.

NEÚSPĚCH V ŘÁDNÉM TERMÍNU A OPRVNÉ ZKOUŠKY

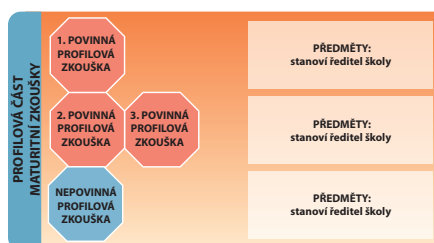
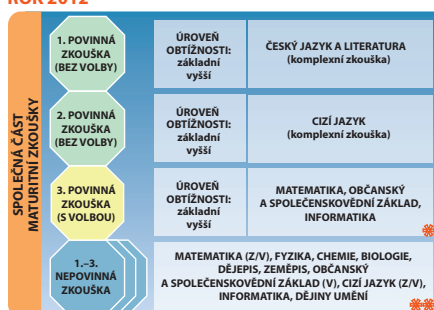
Jak již bylo řečeno, předpokladem úspěšného složení maturitní zkoušky je úspěšné složení obou částí maturity, tj. úspěšné složení všech povinných zkoušek a v případě zkoušky komplexní úspěšné složení všech jejích dílčích zkoušek.

Pokud žák neuspěje z jedné či více povinných zkoušek, koná opravnou zkoušku vždy pouze z těch předmětů, z nichž neuspěl. Žák může konat z každého předmětu povinné zkoušky nejvýše dvě opravné zkoušky. Opravné nepovinné zkoušky se nekonají.

V případě povinných zkoušek společné části, u nichž si může žák zvolit základní nebo vyšší úroveň obtížnosti, je možné, aby v případě neúspěchu konal následnou opravnou zkoušku v jiné úrovni obtížnosti. Znamená to např. to, že pokud žák přecenil své schopnosti v řádném termínu zkoušky a zvolil vyšší úroveň obtížnosti, může opravnou zkoušku konat v úrovni základní.

V každém případě však platí, že opravná zkouška z předmětů, které se konají formou komplexní zkoušky, se koná ze všech tří dílčích zkoušek. Je-li tedy např. příčinou neúspěchu z angličtiny písemná práce, musí žák opravnou zkoušku konat rovněž z didaktického testu i dílčí ústní zkoušky.

ROK 2012

- Žák nemůže konat nepovinnou zkoušku z téhož předmětu, z něhož koná volitelnou zkoušku
- Ředitel školy může ve 3. povinné zkoušce společné části omezit žákovu volbu předmětu

Opravnou zkoušku nebo zkoušky koná žák na základě přihlášky podané řediteli příslušné střední školy (podobně jako v případě řádného termínu).

Zkoušky společné části maturit se v řádném termínu konají vždy ve škole, kde žák studuje. Opravné a náhradní zkoušky společné části se však konají pouze ve vybraných školách (tedy nikoli ve všech) s výjimkou dílčích ústních zkoušek z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka, které žák koná tam, kde studoval.

DALŠÍ SPECIFIKUM NÁBĚHOVÉHO OBDOBÍ LET 2010 A 2011 – VOLBA BEZ RIZIKA

Volba úrovně obtížnosti povinných zkoušek společné části bude od roku 2012 volbou, při níž žák bude muset vážit rizika opravné zkoušky na

straně jedné a přínosy (např. z pohledu přijímacího řízení na VŠ) na straně druhé. Počínaje rokem 2012 totiž nebude možné, aby maturant skládal nepovinnou zkoušku z téhož předmětu, z něhož skládal zkoušku povinnou. Nebude tedy možné, aby např. povinnou zkoušku konal z matematiky základní úroveň obtížnosti a v rámci nepovinných zkoušek si udělal „matematiku vyšší“, protože fakulta, na níž se hlásí „vyšší matematiku“ žádá.

V náběhovém období, tj. v letech 2010 a 2011, však tento přístup „sázka na jistotu“ možný bude. Žák se bude moci vyhnout riziku neúspěchu u maturitní zkoušky tím, že si „vyšší úroveň“ z potřebných předmětů udělá v rámci nepovinných zkoušek, u nichž případný neúspěch neznamenal neúspěch u maturity.

JAKÉ ZMĚNY ČEKÁJÍ MATURITY OD ROKU 2012

V roce 2012 by měla maturitní zkouška, resp. její společná část, dostat konečnou podobu modelu 3+3, tj. tři povinné zkoušky a možnost tří nepovinných zkoušek. Povinné zkoušky v základní nebo vyšší úrovni obtížnosti bude žák konat z následujících zkušebních předmětů:

1. povinná zkouška: český jazyk a literatura,
2. povinná zkouška: cizí jazyk s možností výběru z již uvedených pěti jazyků,
3. povinná zkouška: matematika nebo občanský a společenskovední základ nebo informatika.

Novinkou je bezesporu skutečnost, že ředitel školy může svým rozhodnutím částečně nebo zcela omezit volitelnost zkušebního předmětu v rámci 3. povinné zkoušky. Jinými slovy – může buď volitelnost omezit na dva předměty nebo dokonce může svým rozhodnutím určit ze kterého ze tří nabízených předmětů se bude v rámci třetí povinné zkoušky v daném oboru na škole maturovat. Jeho rozhodnutí je platné za podmínky, že bude zveřejněno nejméně 3 měsíce před termínem, kdy podají přihlášky ke studiu ti žáci, kterých se toto rozhodnutí dotkne jako prvních. Rozhodnutím může ředitel omezit pouze volbu zkušebního předmětu, nikoli úroveň obtížnosti zkoušek; zde zůstává volba žáka neomezená.

DÉLKA ZKOUŠEK A DÍLČÍCH ZKOUŠEK SPOLÉČNÉ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY - ROK 2010 a 2011 (v minutách)

ZKUŠEBNÍ PŘEDMĚT		DIDAKTICKÝ TEST	PÍSEMNÁ PRÁCE	ÚSTNÍ ZKOUŠKA
český jazyk a literatura	základní úroveň obtížnosti	60	25 + 60	20 + 15
	vyšší úroveň obtížnosti	90	25 + 90	20 + 15
cizí jazyk	základní úroveň obtížnosti	90 (30 + 60)	60	20 + 15
	vyšší úroveň obtížnosti	100 (40 + 60)	90	20 + 15
matematika	základní úroveň obtížnosti	90	x	x
	vyšší úroveň obtížnosti	120	x	x
občanský a společenskovední základ	vyšší úroveň obtížnosti	90	x	x
fyzika	x	90	x	x
chemie	x	90	x	x
biologie	x	90	x	x
zeměpis	x	90	x	x
dějepis	x	90	x	x
dějiny umění	x	90	x	x

poslechový subtest + subtest čtení a gramatika

příprava na zkoušku + vlastní zkouška

Změny, jak již bylo uvedeno, se týkají i volby zkušebních předmětů nepovinných zkoušek. Počínaje rokem 2012 již nebude možné, aby žák vykonal nepovinnou zkoušku ze stejného předmětu, z něhož koná zkoušku povinnou. To v praxi znamená, že žák nemůže při volbě předmětového portfolia své maturity hrát na jistotu a povinnou zkoušku konat např. z matematiky základní úrovně obtížnosti a vyšší úroveň si „dodělat“ v rámci nepovinných zkoušek.

Na architektuře profilové části maturitní zkoušky se nic podstatného nemění.

DÉLKA A KONFIGURACE ZKOUŠEK

Jak jsme již uvedli, zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizích jazyků probíhají vždy formou komplexní zkoušky sestávající z dílčích zkoušek: dílčí ústní zkoušky, písemné práce a didaktického testu. Zkoušky z ostatních předmětů mají formu

didaktického testu s větším či menším podílem otevřených úloh.

Didaktický test z cizího jazyka je nadto rozdělen na dvě části – subtesty:

- poslechový subtest,
- subtest čtení a jazyková kompetence.

Protože v případě písemné práce z českého jazyka a literatury mají žáci možnost výběru z celkem 10 zadání (témat), předchází samotné zkoušce 25minutová příprava určená k promyšlenému výběru.

Časové schéma dílčí ústní zkoušky z českého jazyka a literatury a z cizích jazyků se od stávající praxe ústních maturitních zkoušek neliší. Jedinou výjimku tvoří prodloužení doby přípravy na zkoušku o 5 minut, a to v důsledku zařazení 5minutového hodnocení žáka bezprostředně po ukončení jeho zkoušky. Bližší zdůvodnění najdete v pasážích pojednávajících o komplexních zkouškách a metodice jejich hodnocení.

www.novamaturita.cz

ADRESA PRO VŠECHNY, KTEŘÍ CHTĚJÍ VĚDĚT VŠE O CHYSTANÉ ZMĚNĚ MATURITNÍ ZKOUŠKY

Nová maturita je název maturitního webového portálu CERMATu, zaměřeného výlučně na problematiku nové maturitní zkoušky a na vše, co souvisí s reformou maturit. Pod logem m-zavináč budou počínaje 17. říjnem t. r. publikovány oficiální informace pro vedoucí pracovníky i učitele středních škol, pro žáky a jejich rodiče, pro vysoké školy, veřejnou správu i další zainteresovanou veřejnost. Potřebné informace zde najdou i žurnalisté. Portál www.novamaturita.cz se stane zároveň vstupní branou autorizovaných uživatelů do maturitního informačního a komunikačního systému a do systému vzdělávání učitelů a tedy i např. k obsahu banky pracovních listů z českého jazyka a literatury a z cizích jazyků apod.

NOVÁ MATURITA

oficiálně!

AKTUÁLNĚ K MATURITĚ

STUDENTI A RODIČE

PEDAGOGOVÉ A ODBORNÍCI

VYSOKÉ ŠKOLY, UNIVERZITY, VOŠ

Hledat

Aktuální informace k nové maturitní zkoušce, otázky a odpovědi.

MATURITNÍ ROZVRH

ANEKDY SE BUDOU KONAT MATURITNÍ ZKOUŠKY V ROCE 2010?

Maturitní rozvrh doznal ve srovnání s původním návrhem řešení několika zásadních změn.

PROČ ZMĚNA MATURITNÍHO ROZVRHU?

Důvodů, proč se tak stalo, je řada, lze je však shrnout do dvou bodů:

- Velmi častou výtkou a zároveň vážnou připomínkou k původnímu návrhu „maturitního rozvrhu“ ze strany škol bylo zařazení „státní“ části maturitní zkoušky na polovinu dubna. To znamená výrazné omezení „výukového prostoru“ v posledním pololetí studia, které školy, učitelé a žáci potřebují k dobrání látky a jejímu opakování.
- Poslední novela školského zákona změnila pravidla přijímacího řízení ke studiu na středních školách. Umožní uchazečům podávat až 3 přihlášky, a tím výrazně zatíží školy po organizační a administrativní stránce v období, kdy se dle původního návrhu měla konat „státní“ část maturit.

Obě tato východiska vedla k hledání řešení, které sice klade zvýšené nároky na rychlost vyhodnocení výsledků testů a písemných prací (zkoušek společné části maturitní zkoušky), ale zároveň rovnoměrněji rozloží zátěž středních škol v druhém pololetí školního roku.

KALENDÁŘ MATURITNÍ ZKOUŠKY PRO ROK 2010

ŘÁDNÝ TERMÍN

	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO	NE	SPOLEČNÁ ČÁST MZ		PROFÍLOVÁ ČÁST MZ			
								DIDAKTICKÉ TESTY	PÍSEMNÉ PRÁCE	DÍLČÍ ÚSTNÍ ZKOUŠKY	ÚSTNÍ ZKOUŠKY	PÍSEMNÉ ZKOUŠKY	PRAKTICKÉ ZKOUŠKY
ŘÍJEN 2009				1	2	3	4						
	5	6	7	8	9	10							
	12	13	14	15	16	17	18						
	19	20	21	22	23	24	25						
	26	27	28	29	30								
			...										
DUBEN 2010				1	2	3							
	5	6	7	8	9	10	11						
	12	13	14	15	16	17	18						
	19	20	21	22	23	24	25						
	26	27	28	29	30								
KVĚTEN 2010	3	4	5	6	7	8	9						
	10	11	12	13	14	15	16						
	17	18	19	20	21	22	23						
	24	25	26	27	28	29	30						
	31	1	2	3	4	5	6						
ČERVEN 2010	7	8	9	10	11	12	13						
	14	15	16	17	18	19	20						
	21	22	23	24	25	26	27						
	28	29	30										

UZÁVĚRKA PODÁNÍ PŘÍHLÁŠKY
ZÁKŮ K MATURITNÍ ZKOUŠCE
(ZÁK PODÁVÁ ŘEDITEL ŠKOLY)

Uzávěrka podání přihlášky žáků
k maturitní zkoušce
(žák podává řediteli školy)

Zkoušky budou probíhat v termínu,
který určí ředitel školy
(současná praxe)

BLOK PRAKTICKÝCH
A PÍSEMNÝCH
PROFÍLOVÝCH ZKOUŠEK

Zkoušky budou probíhat v termínech,
který určí ředitel školy
(současná praxe)

BLOK KOMISÍONÁLNÍCH
ZKOUŠEK (PROFÍLOVÁ
I SPOLEČNÁ ČÁST)

BLOK TESTŮ
A PÍSEMNÝCH PRACÍ
(SPOLEČNÁ ČÁST)

Zkoušky budou probíhat jednotně
na všech školách
dle Jednotného zkušebního schématu
(stejný den i hodinu)

Předání maturitních vysvědčení
a protokolů o vykonání společné části MZ

Uzavěrka podání přihlášky žáků k maturitní zkoušce (žák podává řediteli školy)

Zkoušky budou probíhat v termínu, který určí ředitel školy (současná praxe)

BLOK PRAKTICKÝCH A PÍSEMNÝCH ZKOUŠEK (PROFÍLOVÝCH ZKOUŠEK)

BLOK KOMISIONÁLNÍCH ZKOUŠEK (PROFÍLOVÁ A SPOLEČNÁ ČÁST)

BLOK TESTŮ A PÍSEMNÝCH PRACÍ (SPOLEČNÁ ČÁST)

Zkoušky budou probíhat jednotně na všech školách dle jednotného zkušebního schématu (stejný den i hodinu)

Předání maturitních vysvědčení a protokolů o vykonání společné části MZ

JEDNOTNÉ ZKUŠEBNÍ SCHÉMA – ŘÁDNÝ TERMÍN MATURITNÍ ZKOUŠKY (rok 2010)

	31. května	1. června	2. června	3. června	4. června	7. června	8. června
	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	PO	ÚT
8.00							
8.30	ČJL - DT (vyšší)	AJ - DT (základní)	NJ - DT (základní)	AJ - DT (vyšší)	NJ - DT (vyšší)	FJ/ŠJ/RJ DT (vyšší)	FJ/ŠJ/RJ DT (základní)
9.00							
9.30							
10.00							
10.30							
11.00		AJ - PP (základní)	NJ - PP (základní)	AJ - PP (vyšší)	NJ - PP (vyšší)	FJ/ŠJ/RJ PP (vyšší)	FJ/ŠJ/RJ PP (základní)
12.00	ČJL - PP (vyšší)						
12.30							
13.00							
13.30							
14.00		MA (vyšší)	MA (základní)				ZE
14.30	ČJL - DT (základní)			FY			
15.00					CH	DĚ	
15.30							
16.00			OSZ				DĚU
16.30	ČJL - PP (základní)			BI			
17.00							
17.30							
18.00							
18.30							
19.00							

VYSVĚTLIVKY

ČJL	český jazyk a literatura
AJ	anglický jazyk
NJ	německý jazyk
FJ	francouzský jazyk
ŠJ	španělský jazyk
RJ	ruský jazyk
MA	matematika
FY	fyzika
CH	chemie
BIO	biologie
OSZ	občanský a společenskovední základ
DĚ	dějepis
ZE	zeměpis
DĚU	dějiny umění
DT	didaktický test
PP	pisemná práce
vyšší	vyšší úroveň obtížnosti zkoušky
základní	základní úroveň obtížnosti zkoušky

V jednotném zkušebním schématu je zohledněno prodloužení zkušebního času pro žáky se specifickými poruchami učení o 25 % (stupeň postižení I), resp. 50 % (stupeň postižení II) standardního zkušebního času pro intaktní žáky. Prodloužený čas je vyjádřen méně sytou barvou.

V případě písemných prací ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura (pondělí 31. 5.) vlastní zkouška předchází příprava o délce 25 minut. I tento čas je vyjádřen méně sytou barvou.

PŘIHLÁŠKY K MATURITNÍ ZKOUŠCE

Celý maturitní cyklus příslušného školního roku zahájí podání přihlášek k maturitní zkoušce. Nejzazším termínem podání přihlášky řediteli školy je 15. říjen. Školy pak budou mít 14 dnů (tedy do 30. října) na to, aby údaje z „maturitních“ přihlášek předaly elektronickou cestou do centrálního registru CERMATU.

Přihláška bude obsahovat kromě identifikačních údajů žáka všechny informace o tom, z jakých předmětů a v jaké úrovni obtížnosti bude žák konat maturitu v její společné i profilové části. V případě žáků se speciálními vzdělávacími potřebami pak bude z přihlášky rovněž patrné, jakých kompenzačních opatření bude žák při skládání zkoušek společné části používat. Po odeslání přihlášek do centrálního registru již nebude možné individuální přihlášky jakkoli měnit.

Na základě údajů z přihlášek bude spuštěna výroba, kompletace a balení zkušební dokumentace (testových sešitů, zadání písemných zkoušek, záznamových archů apod.) adresně pro každého žáka, zkušební třídu a školu.

JEDNOTNÉ ZKUŠEBNÍ SCHÉMA (JEZUS)

V zájmu zajištění objektivitu průběhu zkoušek postavených na centrálním a jednotném zadání je nutné dodržet pravidlo, že zkoušky musejí začínat na všech školách v celé republice ve stejný okamžik. Proto bude stanoven závazný harmonogram či časový rozvrh zkoušek, kterému v maturitní „hantýrce“ říkáme jednotné zkušební schéma.

Pro rok 2010 a 2011 budou testy a písemné práce společné části rozloženy do 7 vyučovacích dnů. Počínaje rokem 2012 se jednotné zkušební schéma zkrátí pravděpodobně o 2 vyučovací dny.

Faktická délka tohoto „zkouškového období“ bude na konkrétních školách odlišná podle toho, jaké zkušební předměty si žáci školy zvolí. Pokud například budou žáci konat pouze povinné zkoušky, a to z českého jazyka a literatury a z matematiky, bude mít škola po maturitě již za 2 dny. V případě, že někteří žáci budou maturovat například ze španělštiny a v nepovinných předmětech zvolí dějiny umění, je třeba počítat se sedmi dny. Jednotné zkušební schéma je totiž sestaveno tak, aby zkušební období skončilo na většině škol do 5 dnů.

Při sestavování časového rozvrhu zkoušek jsme navíc museli respektovat skutečnost, že žáci se speciálními vzdělávacími potřebami budou mít možnost prodloužení zkušebního času o 25–50 % standardní délky zkoušky. Budou však konat stejný test (byť v samostatné učebně). Začátek jejich zkoušky musí být shodný se začátkem zkoušky ostatních žáků. Z tohoto důvodu se však výrazněji prodlouží mezery mezi jednotlivými zkouškami.

Rozvrh zkoušek – jednotné zkušební schéma pro rok 2010, prosím, vnímejte jako ilustrativní. Ačkoliv je velmi blízké závazné realitě, může v následujících měsících projít ještě některými dílčími změnami.

MATURITNÍ ROZVRH PRO ROK 2010 aneb testy a písemky společné části až nakonec

Zatímco původní návrh předpokládal, že testy a písemné práce společné části budou předcházet ústním zkouškám, nové řešení vychází z obecněho pořadí. Maturitní zkouška bude tedy blokem testů a písemek společné části končit.

Měsíc duben je obdobím případného konání praktických a písemných zkoušek profilové části maturit. Pokud jsou takové zkoušky součástí maturit na příslušné škole, budou se konat v termínu stanoveném ředitelem školy. V tomto smyslu je rozvrh ve shodě se současnou praxí.

V posledních třech týdnech měsíce května budou v termínu stanoveném ředitelem školy probíhat ústní zkoušky před zkušební maturitní komisí. Jde jednak o ústní zkoušky profilové části, jednak o dílčí ústní zkoušky společné části z českého jazyka a literatury a z cizích jazyků. Teprve na přelomu května a června proběhnou dle centrálně stanoveného harmonogramu jednotné administrované zkoušky společné části, tj. didaktické testy ze všech předmětů a písemné práce z českého jazyka a literatury a z cizích jazyků. Jednotné zkušební schéma, jak je centrálně stanovený harmonogram těchto zkoušek nazýván, bude sedmidenní (viz dále).

KDY DOSTANOU ŽÁCI MATURITNÍ VYSVĚDČENÍ

Maturitní vysvědčení zahrnující známky z profilové i společné části maturitní zkoušky by měli maturanti obdržet v předposledním červnovém týdnu. Současně s maturitním vysvědčením žáci – maturanti obdrží i protokol o výsledcích společné části maturitní zkoušky s detailními informacemi o výsledcích jednotlivých zkoušek.

TERMÍNOVÁ KOLIZE MATURIT A PŘIJÍMACÍCH ZKOUŠEK NA VŠ

Přehozením pořadí konání ústních zkoušek, testů a písemných prací společné části maturitní zkoušky se částečně dostáváme do kolize s tradičními termíny konání přijímacích zkoušek na vysoké školy. Hlavním kolizním místem je období mezi 31. květnem a 8. červnem, kdy budou maturanti řešit didaktické testy a psát písemné práce společné části maturitní zkoušky.

Ministerstvo i CERMAT povedou v tomto smyslu jednání s vysokými školami, a to hned ve dvou základních směrech – směrem k úpravě harmonogramu přijímacích zkoušek tak, aby nekolidovaly s termínem jednotného zkušebního schématu, a dále ve smyslu využití výsledků maturitní zkoušky jako kritéria pro přijetí uchazečů o studium na vysokou školu. Ideálním řešením by tedy byla situace, kdy by vysoké školy od vlastních přijímaček upustily a nahradily by je výsledky maturitní zkoušky.

MOŽNOST OMEZIT VOLBU PŘEDMĚTU TŘETÍ POVINNÉ ZKOUŠKY SPOLEČNÉ ČÁSTI MZ VE ŠKOLNÍM ROCE 2012/2013 SE BLÍŽÍ

Od roku 2012 bude společná část maturitní zkoušky složena ze tří povinných zkoušek. Na rozdíl od první a druhé zkoušky, které budou všichni žáci skládat z českého jazyka a literatury a z cizího jazyka, budou mít v případě třetí povinné zkoušky žáci na výběr z předmětů:

1. matematika,
2. občanský a společenskovední základ,
3. informatika.

Na základě požadavku odborných škol zákon umožňuje řediteli školy, aby volitelnost, resp. výběr předmětů v rámci třetí povinné zkoušky, omezil či úplně znemožnil. Jinými slovy – ředitel může rozhodnout, že žáci příslušného oboru budou mít na jeho škole výběr pouze ze dvou předmětů nebo přímo určí předmět, z něhož budou v rámci třetí povinné zkoušky maturovat.

Pouze připomínáme, že ředitel školy nemůže omezit volitelnost úrovně obtížnosti zkoušky. V tomto má žák neomezené právo volby bez ohledu na typ střední školy, obor či názor učitelů.

Omezení volby předmětu třetí povinné zkoušky je však podmíněno třemi momenty:

1. Ředitel školy musí rozhodnout a své rozhodnutí zveřejnit nejpozději 3 měsíce před termínem, kdy podají přihlášky ke studiu ti žáci, kterých se bude toto rozhodnutí týkat; jinými slovy – znamená to, že pokud chce ředitel omezit volbu předmětu pro žáky, kteří se v tomto školním roce budou hlásit ke studiu (a budou tedy maturovat ve školním roce 2012/2013), musí své rozhodnutí zveřejnit nejpozději do 15. prosince tohoto roku.
2. Rozhodnutí o omezení volby předmětu musí mít racionální oporu v rámcovém a školním vzdělávacím programu, resp. musí být v souladu se zaměřením a cíli vzdělávání příslušného studijního oboru.
3. Rozhodnutí musí být zveřejněno nejen na veřejně přístupném místě ve škole, ale i na webových stránkách školy.

Zkrátka a dobře, ti, kteří se ucházejí o studium příslušného oboru, musejí mít možnost seznámit se s tímto rozhodnutím ještě před podáním přihlášky ke studiu. Lze očekávat, že tato informace může být při volbě střední školy pro řadu žáků významná.

**MÁTE-LI ZÁJEM VYUŽÍT MOŽNOSTI OMEZIT ŽÁKŮM VOLBU ZKUŠEBNÍHO
PŘEDMĚTU TŘETÍ POVINNÉ ZKOUŠKY SPOLEČNÉ ČÁSTI MATURITNÍ ZKOUŠKY
KONANÉ V ROCE 2013, MUSÍTE TOTO SVÉ ROZHODNUTÍ ZVEŘEJNIT
DO 15. PROSINCE 2008.**

PŘÍSLUŠNÁ PASÁŽ ŠKOLSKÉHO ZÁKONA UPRAVUJÍCÍ MOŽNOST A PODMÍNKY OMEZENÍ VOLITELNOSTI PŘEDMĚTU TŘETÍ POVINNÉ ZKOUŠKY SPOLEČNÉ ČÁSTI MZ (§78)

(6) Ředitel školy může v souladu s rámcovým vzdělávacím programem a školním vzdělávacím programem příslušného oboru vzdělání

- a) rozhodnout, z kterého zkušebního předmětu podle odstavce 1 písm. c) až e) budou žáci konat povinnou zkoušku, nebo
- b) určit zkušební předměty podle odstavce 1 písm. c) až e), z nichž mohou žáci provést volbu zkušební předmětu, z kterého budou konat povinnou zkoušku.

(7) Ředitel školy je povinen rozhodnutí podle odstavce 6 zveřejnit na veřejně přístupném místě ve škole a současně též způsobem umožňujícím dálkový přístup, a to nejpozději 3 měsíce před termínem pro podání přihlášky ke vzdělávání ve střední škole podle § 60 odst. 3 těmi uchazeči, kterých se toto rozhodnutí týká. Pokud ředitel své rozhodnutí nezveřejní způsobem a ve lhůtě podle věty první, má žák právo volby ze zkušebních předmětů uvedených v odstavci 1 písm. c) až e).

ZVEŘEJNĚNÍ ILUSTRACNÍCH VERZÍ DIDAKTICKÝCH TESTŮ NA WWW.NOVAMATURITA.CZ

Co čeká maturanty v roce 2010? Jak budou vypadat didaktické testy společné části maturitní zkoušky? Jak náročná bude ve skutečnosti základní úroveň obtížnosti těchto zkoušek? Může být test vyšší úrovně náročnosti kritériem pro přijímání k vysokoškolskému studiu?

Není názornější a jasnější odpovědi, než ilustrační verze testů, které vám budou postupně zpřístupňovány na www.novamaturita.cz podle následujícího harmonogramu:

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	20. 10. 2008	BIOLOGIE	24. 10. 2008
ANGLICKÝ JAZYK	22. 10. 2008	FRANCOUZSKÝ JAZYK	30. 10. 2008
NĚMECKÝ JAZYK	22. 10. 2008	ŠPANĚLSKÝ JAZYK	30. 10. 2008
MATEMATIKA	24. 10. 2008	RUSKÝ JAZYK	30. 10. 2008
OBČANSKÝ A SPOLEČENSKOVĚDNÍ ZÁKLAD	24. 10. 2008	DĚJEPIS	30. 10. 2008
FYZIKA	24. 10. 2008	DĚJINY UMĚNÍ	30. 10. 2008
CHEMIE	24. 10. 2008	ZEMĚPIS	30. 10. 2008

MATURITNÍ GENERÁLKA

Klíčovou součástí přípravy nové maturitní zkoušky je generální zkouška její společné části v roce 2009. Její cíle je možné rozdělit zhruba do 4 následujících okruhů:

1. Ověřit obsahovou stránku zadání zkoušek, metodiku jejich konání a metodiku vyhodnocování výsledků zkoušek. Specifikem bude ověřování metodik pro konání zkoušek v případech žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
2. Ověřit funkčnost a spolehlivost systému organizačního a logistického zabezpečení společné části a tzv. systému řízení bezpečnostních rizik. Specifikem bude simulace bezpečnostních incidentů, která má za cíl prověřit funkčnost nasazení záložních řešení a systému ochrany „zkusebního tajemství“.
3. Ověřit praktickým způsobem připravenost pedagogických pracovníků pro výkon funkce školního maturitního komisaře, zadavatele zkoušek a hodnotitele písemných prací a dílčích ústních zkoušek. Generálka se tak jakožto praktická složka vzdělávání stane součástí jejich přípravy k výkonu těchto funkcí.
4. Poskytnout školám, jejich vedoucím pracovníkům, učitelům a zejména žákům praktické informace potřebné pro kvalifikovanou a pokud

možno bezrizikovou volbu maturitní zkoušky a pro případné přijetí některých opatření, která rizika možného neúspěchu zmírní. Z tohoto pohledu je zásadní, že druhé a třetí etapy generálky se zúčastní právě ti žáci, kteří budou v roce 2010 jako první maturovat novým způsobem.

TŘI ETAPY MATURITNÍ GENERÁLKY

Aby bylo možné pokrýt a splnit všechny tyto cíle a zároveň co nejméně zatížit školy, proběhne maturitní generálka ve třech etapách:

1. etapa DUBEN 2009

Tato etapa proběhne na zhruba stovce vybraných škol s předpokládanou účastí okolo 10 tisíc žáků. Bude zaměřena především na ověřování metodik obsahu a vyhodnocování zkoušek.

2. etapa ZÁŘÍ 2009

Tato etapa proběhne plošně na všech školách, a to zhruba ve dvou dnech. Předpokládáme, že se jí zúčastní všichni budoucí maturanti. Bude zaměřena na ověření organizace a logistiky a na školách proběhnou didaktické testy ze všech povinných předmětů, tj. z českého jazyka a literatury, cizího jazyka a matematiky. Školy by měly dostat zpět výsledky svých žáků nejpozději v prvním říjnovém týdnu tak, aby je žáci měli

k dispozici nejméně týden před 15. říjnem, tj. před termínem pro podání přihlášky k maturitní zkoušce.

Předpokládáme, že výsledky „generálových“ testů se stanou pro žáky vhodnou informací o tom, jak si „poskládat“ maturitní zkoušku, aniž by podstupovali neúměrné riziko neúspěchu. Učitelům poslouží výsledky k definování slabých a rizikových stránek připravenosti jejich žáků.

3. etapa LEDEN 2010

Tato etapa proběhne plošně na všech školách a bude jednodenní. V jejím rámci proběhnou písemné práce z českého jazyka a literatury a cizích jazyků. Primárním cílem bude prověřit logistiku hodnocení písemných prací a připravenost hodnotitelů. Výsledky budou k dispozici nejpozději v polovině ledna a poskytnou žákům i učitelům dostatek podkladů k tomu, aby společně přešli riziku neúspěchu u „ostré“ maturity.

Lednový termín pro výsledky není náhodný. Předpokládáme totiž, že řada učitelů bude chtít výsledky písemných prací využít pro pololetní hodnocení žáků.

Výrazně podrobněji se budeme tématu maturitní generálky věnovat v dalších číslech tohoto maturitního zpravodaje.

ČTYŘI HLAVNÍ CÍLE MATURITNÍ GENERÁLKY

**SE SVÝMI OTÁZKAMI,
PŘIPOMÍNKAMI ČI KOMENTÁŘI
SE NEVÁHEJTE OBRÁTIT NA**

M – INFOSERVIS CERMATU

telefonicky na číslo: **224 507 507**
e-mailem na adresu: **info@novamaturita.cz**
poštou na adresu: **CERMAT
(M-infoservis)
Jeruzalémská 12
110 00 PRAHA 1**

Odpovědi a reakce na Vaše dotazy a připomínky jsou zveřejňovány rovněž v rubrice Reforma v otázkách na maturitním webovém portálu
www.novamaturita.cz

**MATURITNÍ
ZPRAVODAJ 1
2008**

Vychází jako vkládaná příloha Učitelských novin

SP Kvalita I.

Zpracovalo Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání – CERMAT v rámci systémového projektu Kvalita I operačního programu Rozvoj lidských zdrojů, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Projekt Kvalita I je realizován MŠMT ve spolupráci s partnerskými organizacemi.